

Družbena odgovornost v nabavni verigi podjetij/organizacij

Petra Hartman

Ekvilib
Inštitut

01

Osnovni podatki

- Ustanovljen l. 2003
- Zasebna neprofitna organizacija

Glavni produkti in storitve

- Certifikat Družini prijazno podjetje
- Certifikat Družbeno odgovorno podjetje
- Vodenje Mreže za družbeno odgovornost Slovenije
- Ustanovitelj svetovalnega podjetja CSR Company Adria
- **V nastajanju: DRUŽBENO ODGOVOREN DELODAJALEC**

Ekvilib
Inštitut

Družini
prijazno
podjetje

DRUŽBENO
ODGOVORNO
PODJETJE

Mreža za
družbeno odgovornost
Slovenije

CSR company
adria

02

Poslanstvo

V sklopu svojega delovanja spodbujamo in podpiramo politike in prakse, ki prispevajo k družbeni odgovornosti vseh akterjev v globalnem razvoju ter višji ravni uresničevanja človekovih pravic vseh ljudi.

Naše vrednote

- Delamo, kar govorimo. Govorimo, kar mislimo.
- Pogovarjamo se tudi, ko je težko.
- Skupaj lahko naredimo več kot vsak zase.
- Smo radovedni, vedoželjni in ustvarjalni.
- Zavedamo se, da imajo naša dejanja vpliv na nas in na druge, in sprejemamo odgovornost za svoje odločitve.
- Veselimo se lastnih dosežkov in uspehov drugih.

03

04

Družbena odgovornost organizacije / podjetja

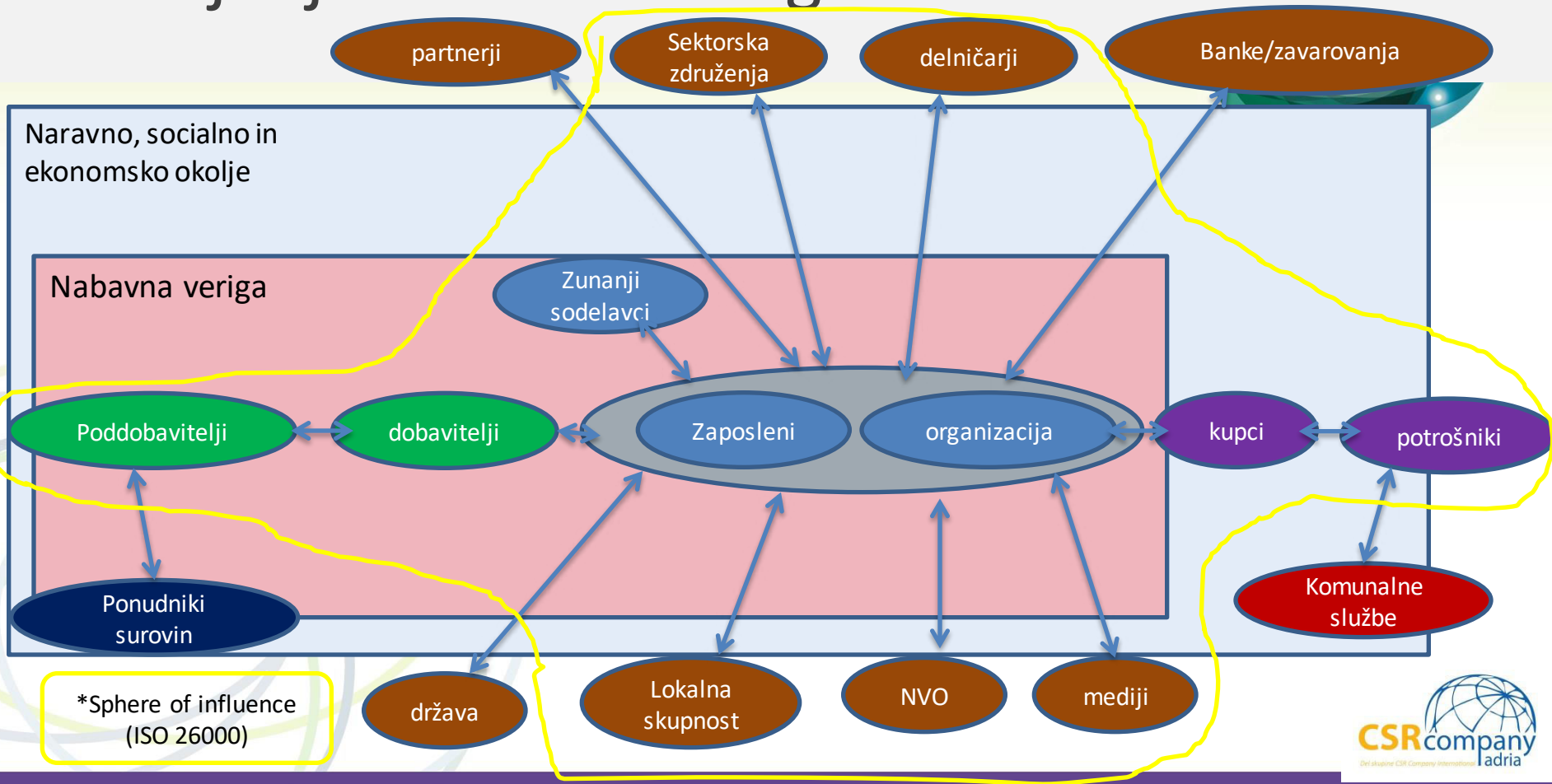
Podjetja/organizacije s svojim delovanjem vplivajo na gospodarstvo, okolje in družbo. Ta vpliv je lahko negativen ali pozitiven.

DRUŽBENA ODGOVORNOST PODJETIJ je **odgovornost organizacije za vplive** svojih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje, da s preglednimi in etičnim ravnanjem:

- prispeva k **trajnostnemu razvoju**, vključno z zdravjem in blaginjo države,
- upošteva pričakovanja deležnikov,
- je **v skladu z veljavno zakonodajo in mednarodnimi normami delovanja** ter
- je integrirana v celotno organizacijo in jo **izvaja v svojih odnosih***

*Nabavna
veriga

Izvajanje družbene odgovornosti v odnosih

Zakaj trajnostno naročanje?

Nabavne odločitve organizacije ne vplivajo le nanjo, temveč tudi na gospodarstvo, okolje in družbo. Nabava igra veliko vlogo v vsaki organizaciji, ne glede na velikost. **Od koga** organizacija kupuje, ima tako velik vpliv na rezultate kot **kaj kupuje** (ISO 20400).

*okoljska in družbena tveganja ter vplivi

Nabava navadno obsega zajeten del proračuna vsake organizacije. Samo v javnem sektorju zajema okoli 12% BDP in 29% državnih izdatkov v državah članicah OECD. V letu 2017 so javna naročila predstavljala 51,96 % odhodkov proračuna Republike Slovenije.

ISO 20400 (2017)

- Smernice za povezovanje trajnosti v strategije, politike in procese nabave v organizacijah.
- Načela trajnostnega naročanja:
  - Odgovornost
  - Transparentnost
  - Spoštovanje človekovih pravic
  - Etično ravnanje

Trajnostno naročanje (ISO 20400)

Takšno naročanje, ki ima kar najbolj **pozitivni vpliv** na okolje, družbo in ekonomijo **skozi celotni življenjski cikel***.

- Pomeni zagotavljanje, da se dobavitelji organizacije obnašajo etično, da so kupljene storitve in blago trajnostne in da tovrstne odločitve pomagajo naslavljati družbene, okoljske in ekonomske izzive.
- Proces sprejemanja nabavnih odločitev, ki organizaciji izpolnjujejo njene potrebe po blagu in storitvah na način, ki koristi ne le organizaciji, temveč celotni družbi, in zmanjšujejo vpliv na okolje.
- Zagotavljanje dostojnih delovnih pogojev zaposlenih pri dobavitelju.
- Naslovljeni so socio-ekonomski vidiki, kot so neenakost in revščina ipd

*Prava cena produktov

Vplivi podjetja/organizacije

- Kdaj imam vpliv na svoje dobavitelje?

Proving our case: Fairphone 2 is sold out!

This groundbreaking device has now been on the market for a record three years and nine months, proving that there is a clear demand for sustainable electronics.

Better for employees, better for business

We want to improve working conditions at the heart of the electronics sector – for the people involved in making our phones, including the employees working at the assembly lines.

Skills instead of shovels

We teamed up with Hivos, coordinator of Stop Child Labor, to fight child labor in Uganda. With your support, we managed to raise an impressive €15,890.

- Primera dobre prakse: Fair phone, Iskraemeco

*Velik delež koriščenja blaga/storitev

*Vpliv preko javnih razpisov

Vplivi organizacije

Luka Lukič

15. marec 2019 ob 06:59
Ljubljana - MMC RTV SLO

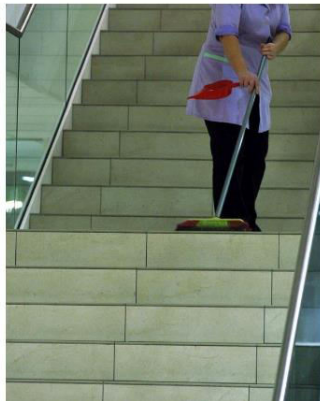
Kljub pozivom politike in sindikatov se javni zavodi odločajo za prenos čiščenja in drugih storitev na zunanje izvajalce

Na poziv sindikatov javnim zavodom s področja kulture so se odzvali zgolj trije zavodi.

Medtem ko je koalicija v dogovoru z Levico kot cilj navedla zaposlovanje delavcev pri zunanjih izvajalcih nazaj v javni sektor, pa se javni zavodi še vedno zanimajo za "outsourcing", saj prenos odgovornosti prevlada nad pomisleki sindikatov.

Slabše plačilo, nadure, socialni damping in kršitve delavskih pravic so pogosta stalnica delavcev, ki delo opravljajo pri zunanjih izvajalcih, opozarjajo v nekaterih sindikatih. Prav kršitve delavskih pravic in negotov položaj delavcev je poudarjen tudi v dogovoru, ki so ga parafirale koalicijske stranke in Levica. V tem dogovoru so se stranke v poglavju o odpravi prekarizacije dogovorile o iskanju mogočih ukrepov za odpravo izvajanja nekaterih dejavnosti v javnem sektorju pri drugih izvajalcih, med te najpogosteje sodijo čistilke, ki delo opravljajo prek čistilnih servisov, in varnostniki oziroma varnostnice.

Koalicijski partnerji in Levica so se v sporazumu zavezali največji mogoči meri

Luka Lukič

28. januar 2019 ob 06:53
Ljubljana - MMC RTV SLO

Ministrstvo o voznikih avtobusov: Obsojamo kršitev delavskih pravic, a ukrepali ne bomo, saj je sistem dober

Imajo na ministrstvu zadržke do poslovanja s koncesionarji, ki posegajo v pravice delavcev?

Sodba, ki je potrdila, da je bila odpoved predsedniku sindikata v skupini Arriva nezakonita, odpira vprašanje, ali lahko država odpove koncesijo prevoznikom zaradi nespoštovanja pravic delavcev oziroma celo ustavnih pravic. Ministrstvo odgovarja z: Ne!

Soro

Sorodne n

Načini za vzpostavitev družbeno odgovorne nabavne verige

- Etični kodeks za dobavitelje (Supplier code of conduct)
- Pogodbena določila
- Preverjanje dobaviteljev
- Vključevanje socialnih in okoljskih meril v javna naročila

Ključni koraki

- Pregled „nabavne kulture“: kako in od koga naročamo
- Strateško razmišljanje
- Podpora vodstva